A°. 1826. N°. 69

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 13 Junij.

WEENEN, den 4. Junij.

De *Oostenrijksche Beobachter* deelt de volgende berigten mede:

» Volgens tijdingen uit Zante, is de vloot van den kapudan-pacha, sterk 36 zeilen, den 3. Mei in eene zuidelijke rigting gezien geworden; men dacht, dat zij zich naar Hydra zou begeven. Volgens dezelfde tijdingen, was te Napoli di Romania, in plaats der vroegere burgerlijke, eene militaire regering daargesteld, aan welker hoofd zich *Colocotroni* bevond."

— » Door buitengewone gelegenheid is hier de tijding uit Petersburg van den 22. Mei bekomen, dat aldaar het berigt van de eerste gunstige verklaring der Porte op het Russische *ultimatum* ontvangen, en door Z. M. Keizer *Nicolaas* met volkomene tevredenheid opgenomen was geworden.

» De krooningsplegtigheid is wegens het overlijden van Keizerin *Elisabeth* tot de maand Augustus uitgesteld geworden.

FRANKFORT, den 10. Junij.

Volgens berigten uit Corfu van den 20. Mei, bevond zich *Ibrahim*-pacha bij voortduring te Patras, en wachtte aldaar, naar men zeide, de expeditie uit de Dardanellen van *Ibrahim*-beij af, om verdere operatien te ondernemen. Men beschouwde zulks als een bewijs der grootte van zijn verlies bij Missolonghi, waardoor hij voorloopig tot het defensive beperkt werd, en de Grieken tijd winnen om Napoli di Romania zoo wel in beteren staat van verdediging te brengen, als met levensmiddelen te voorzien. — Te Hijdra was alles bezig om zich tot tegenweer uit te rusten.

LONDEN, den 6. Junij.

De heer *von Weber*, de hooggeachte maker van de *Freischütz*, *Euryanthe*, *Oberon* en andere muzijkstukken van den eersten rang, overleed gisteren morgen ten huize van sir *George Smart*, bij wien hij sedert zijne komst alhier woonde. De gebeurtenis mag plotseling genoemd worden, daar zijne geneesheeren voor twee dagen nog geen onmiddelijk gevaar bespeurden; doch men had voorzien, dat zijn einde niet ver af kon wezen, en alle hoop om naar zijn vaderland terug te keeren was lang door zijne vrienden opgegeven. Hij leed aan eene longkwaal. Slechts den ouderdom van 39 jaar bereikt hebbende, is dus *Weber*, die voorzeker de grootste toonkunstenaar was, die sedert *Mozart* bestond, even als deze uit zijne loopbaan gerukt, eer hij, wat den leeftijd betreft, kon gezegd worden tot de volle ontwikkeling van zijn genie gekomen te zijn. De ongesteldheid van den heer *von Weber* had eerst ll. Vrijdag een verontrustend aanzien gekregen, toen hij genoodzaakt werd te huis te blijven; maar zijne vermogens en eetlust bleven goed, en hij had geenerlei gevoel van het naderend gevaar. De eenige verandering, in hem gedurende de laatste dagen waargenomen, was een toenemend sterk verlangen om naar zijn vaderland terug te keeren. Zijne vrienden zochten hem natuurlijk van eene voorstelling af te brengen, welke zij voorzagen dat niet verwezenlijkt kon worden; dan alle regtstreeksche tegenspraak diende slechts om hem zeer bedroefd te maken, en zijn gemoed werd opgeruimder naarmate hij dacht, dat de verschillende hinderpalen, welke zich voordeden, uit den weg konden geruimd worden. Een vriend en landsman, die hem bestendig nabij was, at 's avonds vóór den dag van zijn overlijden met hem, en verliet hem ten elf ure, gelijk het scheen in een opgeruimden staat en zonder blijk van eenig gevaar. 's Anderen daags morgens ten zeven ure werd hij levenloos in zijn bed gevonden. Den 26. Mei heeft de heer *von Weber* nog een concert gegeven, toen hij de toehoorders op verscheidene nieuwe stukken van uitstekende verdienste vergaste.

De opera *der Freischütz*, met alle de oorspronkelijke muzijk, zou gisteren avond in den schouwburg van Convent-garden gegeven worden, ten voordeele en onder bestuur van den componist; dan om zijne toenemende ongesteldheid, welke zijn bijwezen verhinderde, moest de uitvoering uitgesteld worden. Zijne familie zal natuurlijk het voordeel niet verliezen; maar integendeel, door de deelneming van het publiek in haar ongeluk, hetzelve dubbel trekken, zoodra de gelegenheid zulks toelaat.

Voor dat de heer *von Weber* naar Engeland kwam, woonde hij te Dresden, waar hij den post van kapelmeester van den Koning van Saksen bekleedde, bij wiens hof hij in de grootste achting stond. In geheel Duitschland wordt van hem met de grootste geestdrift gesproken, als een muzijkaalsch genie van den eersten rang. Zijne opera *der Freischütz*, schoon niet uitstekender dan vele andere stukken van zijne hand, heeft het meest de algemeene aandacht getrokken, en de opgang, welke zij allerwege in dit land maakte, was de eerste aanleiding om den heer *von Weber* naar Engeland te noodigen, om eene opera voor het Engelsche tooneel te vervaardigen. Hij voldeed hieraan door het maken van de *Oberon*, welke hij slechts weinige weken overleefd heeft, en als zijn laatste voortbrengsel voorzeker steeds in de hoogste achting zal gehouden worden.

PARYS, den 8. Junij.

Men verneemt dagelijks van de Jonische eilanden en uit onderscheidene streken nieuwe bijzonderheden over de heldhaftigheid der bezetting van Missolonghi. Twee duizend dezer dappere krijgslieden zijn ontkomen. De bevelhebbers hebben uit Salona een berigt aan het Grieksche gouvernement gezonden. Zij melden hoe de bezetting, door hongersnood in de onmogelijkheid gebragt om de stad langer te houden, besloot zich eenen weg door den vijand te banen, hoe zij denzelven tegen verwachting slagvaardig vond, hoe daardoor een groot aantal hunner wapenbroeders, benevens het grootste gedeelte hunner vrouwen en kinderen, die wilden medetrekken, zijn gevallen; maar hoe zij met hunne manschappen weder gereed staan om Griekenland te wreken; terwijl aan den vijand te Missolonghi niets dan een puinhoop is overgelaten, door de edelmoedige opoffering van grijsaards en gekwetsten, die na het vertrek der bezetting achterbleven, om den aanvallenden vijand met hen in het graf te storten. Men ziet uit dit berigt met blijdschap, dat *Noto Bozaris*, de dappere bevelhebber van Missolonghi, niet omgekomen is, daar hij hetzelve mede geteekend heeft. — Het Grieksche gouvernement heeft levensmiddelen en recruten naar Salona gezonden. Door de zorg van den heer *Eijnard*, onzen landgenoot, in Italie, zijn er insgelijks levensmiddelen aan de troep van *Karaiscaki* gezonden, die zich gedurende verscheidene dagen in de gebergten van Etolie met wilde vruchten heeft moeten generen. Geen der steden, welke zich in de magt der Grieken bevinden, is nog belegerd, en men haast zich om dezelve van krijgsbehoeften te voorzien. Het Grieksche committee te Parijs heeft van den generaal *Roche* een berigt van den 25. Maart ontvangen, waarbij de zedelijke toestand van Griekenland wordt kenbaar gemaakt, alsmede de levendige blijdschap, waarmede de gedurige bezendingen uit Parijs en Geneve ontvangen zijn. De kleedingstukken en krijgsbehoeften door de brikken *Nouvelle-Adeline* en *l'Heureux-Retour* aangebragt, zijn dadelijk uitgedeeld en de dappere officieren, die de bezending verzelden, zijn met geestdrift onthaald geworden. Den 6. Mei is eene aanzienlijke lading meel en koren, door den heer *Eijnard* namens de committees van Parijs, Geneve en 's Gravenhage afgezonden, te Napoli aangekomen en in 's gouvernements magazijnen overgebragt. Men verzoekt nog meer zoodanigen onderstand. Uit Breslau zijn bij het committee te Parijs 20,000 fr. ontvangen en uit 's Gravenhage weder 10,000 franken.

ROME, den 21. Mei.

Op den tweeden pinksterdag (hier geene *festa di precetta*, of geen eigenlijke feestdag meer, ofschoon hem vieren kan, wie wil) heeft de heilige vader, bij het slechtste weder, de zeven hoofdkerken bezocht, en daar den tijd van 's morgens ten tien tot 's avonds ten zeven ure aan besteed. Dit mag voor een bewijs van zijne tegenwoordige gezondheid gelden.

Onder het nieuws van den dag beginnen de roovers- en carbonari-geschiedenissen weder eene rol te spelen. Te Gubbio, eene kleine stad in Umbrien (de geboorteplaats van *Catalani*) is eene carbonari-loge ontdekt, die men zegt dat zeer uitgebreid is. Onder de leden bevonden zich drie onder-officieren van de gendarmerie. In de Delegatie van Perugia gaan de roovers in gewapende benden. Eene derzelve heeft dezer dagen een afschuwelijken moord gepleegd. Een der booswichten is ontdekt en opgehangen geworden. Even zoo schijnt in de beide voornaamste roof-en moord-provincien, Marittima en Campagna, het luisterrijk tooneel der heldendaden van *Gasbarrone* en compagnie, wel het ligchaam van den laatsten, maar niet deszelfs geest geweken te zijn. Twee jonge knapen, de een onder de zestien jaar, waren, nadat zij eenen moord gepleegd hadden, op de bergen ontvlugt, waar zij zich aan het rooverhandwerk toewijdden. Nog weinig geoefend en zonder aanvoerders, zijn zij reeds in de eerste dagen betrapt en spoedig veroordeeld geworden, de een tot de dood- en de andere tot levenslange galeistraf.

Mengelwerk.

V R E D E.

Vrede! zalig, beminnelijk woord! wie spreekt u uit zonder verrukking, zonder te gevoelen dat in het binnenste van zijn hart eene welluidende snaar dat hemelsche woord doet weergalmen! Alle de zegeningen van het huisselijk en burgerlijk leven, alle de rust, de veiligheid, de orde der maatschappij, de zekerheid van ondernemingen van welk eenen aard ook, de welvaart onzer kinderen, onzer naastbestaanden, onzer vrienden, alles berust op het denkbeeld, op de duurzaamheid van den Vrede!

Maar er is niets, of het is aan misbruik onderhevig, en vatbaar voor overdrijving. Kan men iets heiligers bedenken, iets dat voor 's menschen behoefte meer berekend zij dan de *Godsdienst?* Hoe zouden wij deze troosteres in lijden, deze vriendin in voor- en tegenspoed, die ons den levensweg door het aantoonen eener wijze, besturende Vaderhand, en van een oneindig zalig verschiet zoo onuitsprekelijk verligt, kunnen missen? En waartoe heeft men haar, die hemelsche, niet misvormd? Tot eene helsche Furie, met de toorts der inquisitie in de hand, met slangengebroed op het hoofd: in eene vervolgster, eene onverzoenlijke vijandin der menschen, die hun de rust in dit, en het uitzigt van behoud in een vol-

gend leven benam, die hun God als eenen tiran, den brandstapel *hier*, en de hel *dáár* voor oogen stelde? Kan men zich iets goddelijkers, iets den mensch waardigers voorstellen, dan de *vrijheid*? En ook die dochter des Hemels heeft de vindingrijke menschelijke boosheid in eene tweede Furie weten te herscheppen, die met allerlei moordtuigen gewapend, in lompen gehuld, het land doortrok, om *braven*, *gegoeden* en *kundigen* te vermoorden, en het *slechte*, *behoeftige* en *onkundige* graauw op het puin der Maatschappij te verheffen! — Is er iets, dat de noodzakelijkheid der *wetten* evenaart? En nogtans, om nu niet eens van de tallooze, slechte en verderfelijke wetten te spreken, die der menschheid tot schande strekken: hoe dikwijls zijn de beste wetten zelve niet tot knevelarij, tot afpersing, tot de verachtelijkste *chicane* misbruikt?....

En zou dan nu de *vrede* hier alleen eene uitzondering maken? zou alle vrede noodzakelijk goed, elke oorlog uit den aard verkeerd moeten zijn? De ondervinding van alle tijden weêrspreekt zulks. Wij behoeven niet eens die onteerende vredeverdragen te melden, waardoor een volk zich onder de slavernij van het andere moest buigen, gelijk de vrede van *Breda* of van *Keulen* in 1575 en 1579 tusschen onze Vaderen en *Spanje* zou geweest zijn, zonder de geestkracht en het gezonde verstand der toenmalige *Nederlanders*, of in 1672 met LODEWYK XIV., zonder de mannelijke volharding van WILLEM III.; maar wij spreken van eenen Vrede tusschen gelijke Mogendheden, waarbij de eene zelfs misschien eenige voordeelen kan bedingen, maar waarbij de hoogere belangen der menschheid gevaar loopen.

Er is in onze gewijde oorkonden een merkwaardig geval, hetgeen in den eersten opslag den schijn der hardheid van eene goddelijke uitspraak niet ontgaan kan, doch bij nader inzien eene treffende waarheid behelst. (1) BENHADAD, Koning van *Syrie*, was, na herhaalde ongetergde aanvallen, eindelijk door de *Israëliten* geheel en al geslagen en tot het uiterste gebragt. Het schijnt, dat de *Syriers* van *Damaskus* destijds een woest, roofziek volk waren, van welks ontzettende wreedheden men in deze zelfde boeken (2 Koningen VIII: 12) staaltjes vermeld vindt, die het haar te berge doen rijzen. Hunne vernielende invallen waren voor *Israel* allerverderfelijkst, en wie ook over hen regeerde, BENHADAD of HAZAEL, geduchte wreedheid kenmerkte de togten dier barbaren. Den Koning van *dit* volk nu had *Israels* Koning genoegzaam in handen. Het had hem een woord te kosten en hij was gevangen, was dood, en het roofzieke *Damaskus* gekortwiekt. Maar neen! De Koning van *Israel*, door de onderwerping van BENHADAD gevleid, vergeet de belangen der noordelijke grensbewoners van *Palestina*, steeds aan de *Syrische* roofzucht ten prooije, hij houdt zich te vrede met *de ontruiming der steden en landen*, die *Syrie* vroeger tegen de verdragen met ACHABS voorzaat bezet had, en met eene ruimere handelsvrijheid in zijn Rijk voor de *Israeliten*. Dit scheen nu oppervlakkig zeer edelmoedig: de twee Koningen zaten met elkander op éénen wagen, het was eene tooneelvertooning van vredelievendheid. Maar het Opperwezen, *Israels hoogste* Koning, was daarmede *niet* te vrede. Deszelfs uitspraak, door eenen profeet, was deze: » Omdat gij den man, dien Ik verbannen had, uit uwe hand hebt » laten gaan, zoo zal uwe ziel zijn in plaats van de zijne, en uw volk » in de plaats van het zijne." De lafhartige verschooning van den Koning van *Syrie* door ACHAB werd dus door God ten hoogste afgekeurd, en inderdaad ondervonden ACHAB en *Israëls* latere Koningen daarvan de gevolgen; hij zelf sneuvelde in eenen strijd tegen de *Syriers*, zijn zoon JORAM werd in zijne hoofdstad *Samaria* belegerd, nadat de *Syriers* het geheele noorderdeel des rijks hadden ingenomen, en zelfs in volgende geslachten onder JEHU en zijne opvolgers, was *Israel* aan de vreesselijkste verwoestingen der *Syriers* ten prooije.

Vredelievendheid, schijnbare edelmoedigheid is dus niet altijd verkieslijk. Waar vrede en rust onmogelijk is, ten zij men volkeren geslachten aan de moordlust van barbaarsche natien ten prooi geve, waar dus hoogere belangen op het spel staan, en de vrede voor den schijnbaar edelmoedigen en vredelievenden zelve gevaarlijk kan worden, daar is hij verachtelijk, berispelijk; » *daar is de oorlog pligt.*" Men heeft het den bekenden lafhartigen *Engelschen* Koning, JACOB I., als eene schande toegerekend, dat hij in den dertigjarigen oorlog de belangen der Protestanten en de vrijheid van *Europa*, eenvoudig door stil te zitten, aan het huis van *Oostenrijk* overleverde; en reeds vroeger aan de westersche Christenen in het algemeen, dat zij *Konstantinopel*, het *Grieksche* Rijk, zonder krachtdadige tusschenkomst, aan de *Turken* ten buit lieten worden. En wat zullen wij dan nu zeggen, dat de magtigste, verlichtste, krijgshaftigste mogendheden, aan welke het slechts éénen veldtogt, en zekerlijk niet dan eene geringe opoffering hunner krachten zou kosten, om een met de dood worstelend Christenvolk uit de klaauwen der Barbaren te redden, dat dezen, door de ellendigste beweegredenen omgekocht, stilzitten, of liever *heimelijk die Barbaren ondersteunen*, opdat spoedig de *rust des grafs*, het tooneel dier bloedige worsteling tusschen *vrijheid* en *despotismus* vervangen zou. Tusschen *vrijheid* en *despotismus*! daar zit juist de drangrede dier Mogendheden. *Vrijheid* is een wanklank in het oor hunner Ministers en zij willen liever *Griekenland* in EENE WOESTIJN zien veranderd, dan in hetzelve de woning eener vrije Natie aanschouwen. Dit is hetgeen reeds een hooghartige *Britsche* veldheer, volgens TACITUS, van de *Romeinen* zeide: *Wanneer zij een land in eene woestijn verkeeren, noemen zij zulks Vrede: plunderen, stelen, moorden, heeten zij een wettig Bestuur* (2).

» Maar," zal men zeggen, » hoe is het mogelijk meer te verlangen? Heeft dan niet de *Hooge Ottomannische Porte* in alles bewilligd, wat haar, als *Ultimatum*, is afgeëischt? Wil zij niet in minzame schikkingen treden, en heeft zij daartoe niet reeds Gezanten benoemd? Maar is in alle die onderhandelingen wel een enkel woord van de ongelukkige *Grieken*, de *wettige bewoners van het Turksche Rijk, en onze Medechristenen*, gesproken? Waarom stelt men in hen minder belang dan in de bewoners van *Moldavie* en *Wallachije*? Of zijn zij minder geloofsgenooten van *Rusland*? Verdienen zij minder de belangstelling van *Europa*? Moest WELLINGTON, de groote WELLINGTON, daartoe naar *Petersburg* gaan, om Keizer NICOLAAS tot het opofferen van dat aloude, edele volk over te halen? Wee over zulk eene heillooze eenstemmigheid, zulk eene Godtergende vredelievendheid der *Europische* Ministers, die niets kan dan zamenzweeren tot den val der vrijheid van het volk, waaraan *Europa* zijne beschaving te danken heeft, waaraan die Ministers zelven, ten zij men hen voor geheel ongeletterd moet houden, hunner vorming verschuldigd zijn!

Maar ook uit een hooger standpunt kan men de zaak beschouwen. Men stelle eens alle bedenkingen der menschelijkheid en regtvaardigheid ter zijde, men zie met een onverschillig, met een lagchend oog het nakroost van MILTIADES, van THEMISTOKLES, van PERIKLES, SOKRATES en EPAMINONDAS, door het nakroost van BAJAZET en MAHOMET en AMURAT, en hoe die gekroonde slagters uit *Europa* en *Afrika* al verder heeten mogen, behandelen, gelijk HAZAEL, (de *Syrier*) met *Israël* handelde? *hunne sterkten in vlam gezet, hunne jongelingen met het zwaard gedood, hunne zuigelingen verpletterd, en hunne zwangere vrouwen open gereten*, (die de zaak duldt, moet ook het woord dulden): is het dan zoo geheel geruststellend, zoo bevorderlijk voor den *Vrede*, dien men dan toch door alle middelen, ook door den ondergang van het oudste volk van *Europa*, wil koopen, dat een ondernemende *Afrikaansche* Barbaar vasten voet in *Europa* zet? Weet men wel, hoe ver de magt van dien Barbaar, of van zijn vader zich uitstrekt? Die zelfde MOHAMMED ALI-Pacha, wien *Frankrijk* thans zoo vleit en de handen kust, aan wien dat zelfde *Frankrijk* en *Oostenrijk* zich tot vrachtschippers verhuren, om zijne benden uit *Afrika* naar *Europa* over te brengen, is thans gebieder van een Rijk, hetwelk zich van den 32. tot den 12. graad Noorderbreedte, van de *Middellandsche Zee* tot *Sennaar*, over *Egypte*, *Nubie*, *Dangala*, over volksstammen die aan de *Europeanen* nog onbekend zijn, over het grootste gedeelte van *Arabie* uitstrekt. Deze MOHAMMED is daarbij een Despoot, die uit alle magt naar versterking en vergrooting streeft, die eene geregelde land- en zeemagt onderhoudt, fabrieken, handwerken en landbouw bevordert, doch NB. *alles voor zich zelven, niets voor zijne onderdanen*, die nu ook reeds het hoogst gewigtige eiland *Kreta* of *Kandia*, den sleutel des *Archipels*, althans de vestingen van hetzelve, in zijne magt heeft gekregen, die het westelijk gedeelte van den *Peloponnesus*, met de heerlijke, ruime haven van *Navarino*, tegen over de kust van *Sicilie*, reeds bezit. Is het dan nu zoo bevorderlijk voor den vrede van *Europa* en het geroemde evenwigt der magten, dat zulk een Barbaar, maar die sterk naar uitwendige beschaving streeft, *om zijne magt te vergrooten*, dat zulk een *Mohammedaansch* Vorst uit *Afrika* zich van geheel *Griekenland* meester make? Men koestert zulk een teeder belang voor de Porte, als tegenwigt tegen *Rusland*. Wel nu! is het voor de Porte *zelven* wel veilig, dat IBRAHIM-*Pacha* zich in *Europa* nestele? Is hij eenmaal meester van *Griekenland*, zal dan zijne eerzucht palen kennen? Reeds vroeger heeft hij in *Arabie* de *Wechabiten* bedwongen, zal thans, na de overwinning der *Grieken*, zijn overmoed niet vlammen op de noordelijke gewesten des *Turkschen* Rijks? En ondersteld, dat dit hem gelukte, hetwelk bij de tegenwoordige zwakheid des *Ottomannischen* Rijks geheel niet onmogelijk is, zoo staat er een verjongd *Turkije*, door *Europische* Mogendheden zelve, ten koste van den ondergang eens Christen volks, in *Europische* krijgskunst geoefend, in eene dreigende houding voor *Europa* daar, en vraagt misschien aan het *Oostenrijksche* Ministerie, zijn oude Vriend, hetwelk deszelfs eigene troepen in lange rust heeft laten verkwijnen en verslappen, *Zevenbergen* en *Ofen*, oude bezittingen der halve Maan, terug. Wil men dit als hersenschimmig doen voorkomen? Wij behoeven ons niet eens op de vroegere nederlaag der *Oostenrijkers*, onder WALLIS, in 1737, en op den schandelijken vrede te *Belgrado*, te beroepen? Men denke slechts aan den inval der Grootviziers, in het Bannaat, in 1788, aan Keizer JOSEPHS ongelukkigen veldtogt tegen de *Turken* in dat jaar, welke hem waarschijnlijk zielrust, gezondheid en leven kostte: zou het dan wel zoo geheel onmogelijk zijn, dat eene, op *nieuw geoefende*, door een' bekwaam en onvermoeid Veldheer (zoo als IBRAHIM schijnt te zijn) aangevoerde en door dwaze *Europische* staatkunde versterkte *Turksche* magt aan *Oostenrijk* eens rekenschap kwam vragen van het sedert 1684 veroverde? Men denke toch slechts aan de onbeduidende magt der *Turken*, toen zij in 1353 het eerst naar *Europa* overgingen, en hoe schrikbarend de magt dezer bezitters van een gedeelte van *Klein-Azie* binnen weinige jaren vermeerderde? Het is waar, zij hadden toen hunne thans uitgedoofde godsdienstige geestdrift te baat, doch daarvoor hebben zij onder IBRAHIM *Europische* krijgskunst en de schatten van *Egypte*, en wie weet, of het een' behendig veldheer niet eens weder gelukt, ook bij de nu slapende *Turken* de oude dweeperij voor hunnen Profeet op te wekken? Wel zouden alsdan de *Europische* Mogendheden, wel zou alsdan *Oostenrijk*, hetwelk thans met onverantwoordelijke partijdigheid de *Turksche* magt helpt stijven, wel eens in vollen nadruk ondervinden, hetgeen Gods Profeet tot ACHAB zeide: *Dewijl gij den man, dien God verbannen, en door den loop der omstandigheden in uwe magt had gegeven, uit uwe hand hebt laten gaan, zoo zult gij voor en door hem, en uw volk in plaats van het zijne lijden!* Dan zou de *Turksche* magt nog wel eens vreesselijk kunnen worden voor *Europa*, eene magt, die men thans zoo spoedig, zoo gemakkelijk uit dat *Europa* verdrijven kon, maar die men daarin liever voor altijd bevestigt. Waarom? het nakroost zal 't niet gelooven: *om den vrede te bewaren.*

(1) Koning XX.
(2) *Tacit Agric. C. 30.*

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.

DE JEZUITEN.

Daar zijn verschijnselen, waaraan men bijna geen geloof slaat, al ziet men ze voor zijn oogen. Van dien aard is de wederopstanding van het genootschap der Jezuiten. Hij zelf, die voor eenige jaren met de militie van *Rome* den spot zou hebben gedreven, is thans genoodzaakt, voor het aangezigt van eenen apostel van LOYOLA den vinger op den mond te leggen. De Jezuiten, die door alle gouvernementen waren verdreven, keeren zegepralende in *Frankrijk* terug. In eenen tijd, dat men daar zoo vele in onbruik geraakte ordonnantien doet herleven, blijft het edict, waarbij de Jezuiten verbannen worden, krachteloos en onuitgevoerd.

» Dewijl men het voorledene opdelft, om het te doen herleven, moet men wel herhalen hetgene vroeger is gezegd; vermits noch het hatelijke, noch het belagchelijke, hetwelk aan den naam van Jezuit verbonden is, eene zekere partij belet, om dit genootschap tot hulpbende te gebruiken, moet men den vergeetachtigen herinneren, wat hetzelve gedaan heeft, deszelfs staatkunde, deszelfs geheime oogmerken, deszelfs openbare grondstellingen en al hetgene de voorgeslachten aan hetzelve te danken hebben, wereldkundig maken."

Aldus sprak in 1821 de uitgever van een werk van D'ALEMBERT, hetwelk in 1826 een nog hooger belang inboezemt: » Het geschrift, hetwelk wij herdrukken, vervolgt hij, is in den beginne meer dan eens gedrukt; dan zoo vele gebeurtenissen hadden de Jezuiten doen vergeten, dat het met dezelven vergeten scheen en zeer zeldzaam is geworden.

Na zestig jaren, herziet dit werk het licht, niet als een merkwaardig gedenkstuk van tijden, die niet meer bestaan, niet als een bewijsstuk van zotheden en ongelukken, die voorbij zijn; maar als een boek, hetwelk in alles juist weder te pas komt; en dit boek, hetwelk *over de uitroeijing der Jezuiten in Frankrijk* handelt; dit boek, hetwelk in 1767 het laatst is uitgegeven, verschijnt in 1821 op nieuw en treft de Jezuiten in *Frankrijk* weder aan!"

Het vond ze nog schroomvallig, verborgen, en de uitgever trok, naar het zeggen van velen, de alarmklok te vroeg of bestreed zelfs eene hersenschim. Thans staan de Jezuiten reeds in groote magt daar, en zoo het werkje van D'ALEMBERT soms nog eenen boekdrukker aantrof, die moedig genoeg was om het uit te geven, zou zeer zeker niet ligt iemand in *Frankrijk* de herdrukking wagen van de commentarien, de noten en vooral van het geschiedkundig kort begrip, die bij de uitgave van 1821 voorkomen.

In het kort begrip der leerstellingen en geschiedenis van de Jezuiten, hetwelk het werkje van D'ALEMBERT voorafgaat, spreekt de uitgever van dit genootschap, van deszelfs oprigting af aan tot deszelfs vernietiging toe, en hoe kort die herinneringen wezen mogen, zijn ze echter nog te uitgebreid om er hiervan een verslag te kunnen aanbieden. De voornaamste en met hunne leerstellingen overeenkomende misdaden der Jezuiten, worden daarbij opgesomd en baren ontzetting. Aan den anderen kant vertoont zich al het bespottelijke, hetwelk de pogingen van de voornaamste leeraars, om eene menigte zonden te regtvaardigen of vrij te laten, bij ons moet verwekken. De opschriften zelve van hunne zedekundige boeken, zijn reeds bespottelijk, en deze bespottelijkheid stijgt ten top, wanneer men van de opschriften tot den inhoud overgaat. De uitgever komt welras terug tot den ernstigen toon, dien het onderwerp thans meer dan immer vereischt. Vervolgens beantwoordt hij ook de tegenwerping, dat de leerstellingen en de staatkunde der Jezuiten welligt veranderd zijn.

Wie weet niet, dat hunne orde op den ouden voet hersteld is en dat de bul van PAULUS III., door CLEMENS XIV. ingetrokken, deugdelijk en met name door de bul van PIUS VII. hernieuwd is? Het is dus dezelfde boom, waarvan men dezelfde vruchten moet verwachten, of liever die reeds de verwachte vruchten draagt. Na eene opnoeming der handelingen, waardoor, sedert 1821, het aanwezen der Jezuiten gekenmerkt werd, vervolgt de schrijver van het geschiedkundig overzigt: » Wil men weten, wat er van deze orde zal worden, zoo men die laat wassen? Laat ons dan hare jaarboeken openslaan en ons te binnen brengen hetgene zij geweest is. Willen wij alles weten, waartoe de orde in staat is, om de heerschappij in handen te krijgen? laat ons dan zien op die menigte aanslagen, die bloedige grondstellingen, die kerkelijke magtspreuken, die ondoordringbare omkooperijen, die kunst der dwingelanden, welke van derzelver oorsprong af aan haar geleide en haar evangelie waren. Verplaatsen wij ons in de verschillende tijden, toen zij in *Europa* hare werking toonde, door den val van zoo vele koninklijke slagtoffers; op de beide halfronden door zoo vele minder geruchtmakende moordenarijen; in de dagen der *Ligue*, in die der intrekking van het edict van *Nantes*; bij de vervolgingen, welke zich door uitgezochte wreedheid onderscheidden en welke haren eigen ondergang weinige jaren vooraf ging; laten wij ons voornamelijk verplaatsen, indien wij het willen opmerken, om er ons voordeel mede te doen, bij de hatelijke en lage regering van eenen Jezuit, onder Britsch purper verborgen. Dit voorbeeld is het treffendste van allen, omdat het ons dit genootschap vertoont op het toppunt van magt, en daar in strijd met de openbare meening en de nationale verontwaardiging.

Wij weten dit artikel niet beter te eindigen dan met de zinsnede, waarmede het *kort begrip* eindigt, en welke betrekking heeft tot het opvoedingsgesticht der Jezuiten: » Wij beklagen van harte de jeugd, welke, door het ongeluk der tijden, de korte, maar betreurenswaardige proef van deszelfs herstelling zal beleven. Wat is er te verwachten van leeraars wier beroemdste schrijvers zij niet mag lezen, zonder bedorven te worden, noch hunne grondstellingen belijden, zonder verachting en afgrijzen te verwekken. Nog eens, wat is het lot van een jong mensch, tot wien men kan zeggen en die zich zelven kan toeroepen: de lessen van ESCOBAR werden u in uwe jeugd ingeprent, en uw hart werd, van uwen vroegsten leeftijd af aan, door de Jezuitische zedenleer verpest."

NAPOLEON OP DE BELLEROPHON.

Kapitein MAITLAND, bevelhebber op de *Bellerophon*, het schip, dat BUONAPARTE na zijne vlugt uit *Frankrijk* het eerst opnam, heeft een belangrijk verhaal uitgegeven van al hetgeen aan boord van zijn schip bij die gelegenheid is voorgevallen. De volgende teekening van BUONAPARTE is daaruit overgenomen: —

» Toen BUONAPARTE den 15. Julij 1815 aan boord van de *Bellerophon* kwam, was hij juist zes en veertig jaar min eene maand oud, daar hij den 15. Augustus 1769 geboren was. Hij was toen een bijzonder sterk, welgemaakt man, zijne leden opmerkelijk wel gevormd, met een fraaije enkel en een zeer kleinen voet, waarop hij eenigzins grootsch scheen te zijn, daar hij, zoo lang hij aan boord van het schip was, altijd zijden kousen en schoenen droeg. Zijne handen waren mede zeer klein en hadden eer de poezeligheid van eene vrouwen, dan de gespierdheid van eene mans hand. Zijne oogen licht graauw, zijne tanden goed; en als hij glimlachte was zijn voorkomen zeer bevallig; maar als hij te leur gesteld was, werd zijn uitzigt zeer duister. Zijn haar was donker bruin, grenzende aan het zwart, en schoon een weinig dun op de kruin en het voorhoofd, zonder graauw daar onder. Zijne ligchaamskleur was zeer ongemeen, ligt bleek zoo als ik zulks vroeger nooit weet gezien te hebben. Daar hij lijvig was geworden, had hij veel van zijne persoonlijke bedrijvigheid verloren, en zoo men zijn gevolg gelooven mogt, was zijne geestkracht insgelijks merkelijk afgenomen. Zeker is het, dat hij, gedurende zijn verblijf aan boord van de *Bellerophon* zeer slaperig was; want schoon hij 's avonds tusschen acht en negen ure naar bed ging en 's morgens niet vóór denzelfden tijd opstond, viel hij in den loop van den dag op de sofa in de kajuit dikwijls in slaap. Over het geheel zag hij er ouder uit dan hij was. Zijne manieren waren uiterst bevallig en innemend; hij mengde zich in ieder gesprek, verhaalde menige anekdoten, en zocht op allerlei wijze goede luim te bevorderen; hij liet zelfs in zijn gevolg groote gemeenzaamheid toe, en ik woonde een of twee gevallen bij, dat zij hem ten stelligste tegenspraken, ofschoon zij hem over 't algemeen met veel eerbied behandelden. Hij bezat, op eene uitstekende wijze, de hebbelijkheid om een gunstigen indruk te maken op hen, met wien hij in gesprek trad; zulks scheen mij toe volmaakt te zijn door de rede op onderwerpen te brengen, waarmede hij vooronderstelde, dat de persoon, wien hij toesprak, wel bekend was, en waarin hij zich voordeelig kon voordoen. Zulks had de uitwerking van hemzelven in goede luim te brengen; waarna het geene moeijelijkheid in had om dat gevoel te doen deelen door dengenen die er de aanleiding van was. Lord KEITH toonde hooge gedachten van de betoovering zijner gesprekken opgevat te hebben, en gaf mij dit zeer nadrukkelijk te kennen, nadat hij hem gezien had. Van zijnen wensch, om een onderhoud met den Prins-Regent te hebben, sprekende, zeide hij » D—n de vent, zoo hij Zijne Koninklijke Hoogheid had te spreken gekregen, zouden zij in een half uur de beste vrienden van *Engeland* geweest zijn." Hij scheen zich zelven volledig te bezitten, want schoon niemand ligt grooter proeven door te staan had, dan hem gedurende zijn verblijf aan boord van de *Bellerophon* te beurt vielen, liet hij zich in mijne tegenwoordigheid, zoo ver ik weet, nooit eene gemelijke of beleedigende uitdrukking ontvallen. Zelfs op den dag, dat hij van sir HENRY BUNBURY berigt ontving, dat er besloten was om hem naar *St. Helena* te zenden, sprak hij met dezelfde opgeruimdheid als gewoonlijk. Men heeft voorgegeven, dat hij gedurende al den tijd die hij op het schip was eene rol speelde; maar ook dit aangenomen, kan alleen vermogen op zich zelven hem in staat gesteld hebben, om zulk eene rol, zoo vele dagen, in zijnen toestand vol te houden.

IETS OVER HET WOORD RHAPSODISTEN.

Dit woord, om het in den dagelijkschen omgang overmatig te gebruiken, schijnt bij sommigen zeker gek, bij anderen wederom wijs; bij de een overdreven, bij de andere, schoon onkundig te dien opzigte zijnde, zeer schoon. Om nu de laatsten, die het (zonder de beteekenis te weten) veel bezigen, eens hier over in te lichten, neem ik de vrijheid, mijnheer de Redacteur, u te verzoeken, hetzelve te plaatsen.

Onder de groote mannen der oudheid, behoort zeker aan HOMERUS, als dichter, een der eerste rangen. De twee eenige ons bekende werken, de Ilias en de Odijssea, spreken meer (door de schoonheid van voorstelling, en door die vloeibaarheid die den geest zoo zeer verrukt) dan de lof dien men dezen grooten man toezwaait.

Er waren in *Griekenland* zoogenaamde Rapsoden-zangers, die het gansche land rond reisden, en waar zij kwamen gedeelten uit deze twee werken zongen; de een zong den dood van PATROCLUS, anderen den roem van den grooten AGAMEMNON, weer andere zongen de rondzwerving van ULYSSES, Koning van *Ithaca*, en het algemeen doel was, den roem der voorvaderen tot de nakomelingen over te brengen; doch hierdoor juist hadden deze twee beroemde werken, van den grootsten dichter, te niet geloopen, en wij zouden alsdan van deze schoone verzen niet den minsten schijn behouden hebben; maar SOLON, die wijze, edele *Atheensche* wetgever, die waardige opvolger van den strengen DRACO, was het middel tot derzelver behoudenis.

SOLON dan, liet eenige dezer rhapsoden-zangers of rhapsodisten, dus genoemd omdat zij slechts rhapsoden of gedeelten zongen, bijeen roepen, met oogmerk om ieder een gedeelte op te geven; zoo dat de een begon daar de ander eindigde, en het dus een geheel bleef.

Doch niettegenstaande deze wijze inrigting, ontstonden er eenige jaren daarna wederom verwarringen. De Rhapsodisten dan, die elk met een gedeelte belast waren, vergaten van tijd tot tijd eenige regels die zij met verzen van hun eigen maaksel wederom inlaschten, en het oorspronkelijke hierdoor niet alleen verminderden, maar zelfs geheel bedierven.

PISISTRATUS en zijn zoon HIPPARCHUS, namen de taak van verbetering

op zich, en leverden, na eenen langen moeijelijken arbeid, de uitmuntende verzen geheel verbeterd aan het volk terug.

Ik hoop dat dit moge strekken ter voorkoming van het dikwijls kwalijk geplaatste woord Rhapsodist. L. E.

NYKERK, den 31. Mei.

Gisteren en heden hadden wij wederom het genoegen dat alhier, aan de bloeijende kostschool van den heer *F. W. Schuld Dz.*, het gewoon jaarlijksch examen werd gehouden, en daarna de uitdeeling van prijzen aan de vlijtigste en geschiktste leerlingen geschiedde. Er werd achtereenvolgende onderzoek gedaan naar de gemaakte vorderingen in de gronden der Nederlandsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen, en het vertalen in en uit dezelve, de Theorie der Rekenkunde en derzelver toepassing, de Wis-, Natuur- en Staatkundige Aardrijksbeschrijving, de Geschiedenis enz., en het bleek ook thans wederom den talrijken aanwezigen, dat bijna alle leerlingen uitmuntende vorderingen gemaakt hadden in alles wat hun werd onderwezen, en dezelve aan de naauwlettende zorg van hunnen verdienstelijken onderwijzer op de beste wijze beantwoord hadden.

De bekroonde leerlingen ontvingen hunne boekgeschenken uit handen van den Edel Achtbaren Heer Burgemeester Mr. *E. G. Ardesch*, en bragten daarvoor hunnen dank in verschillende talen uit. De eerste prijs der geheele school was verkregen door *L. C. Jurling*; de eerste prijs der eerste klasse, eerste afdeeling, door *J. A. Mouw* en die der tweede afdeeling door *N. Appeldoorn*. In de tweede klasse bekwam *J. F. Cantz* den eersten prijs der eerste afdeeling, en *H. van der Schalk* dien der tweede afdeeling, en in de derde of laagste klasse waren de eerste prijzen toegekend aan *J. J. Klaasen* van de eerste afdeeling, *M. E. Mouw* en *B. Wieffering*, welke beide gelijk stonden, van de tweede afdeeling, en *P. van der Min* van de derde afdeeling.

Na de uitdeeling der prijzen, deed de burgemeester eene gepaste aanspraak aan de leerlingen, alsmede aan de aanwezige ouders en kindervrienden, en betuigde den heer *F. W. Schuld* zijne bijzondere tevredenheid, benevens den wensch, dat hij nog langen tijd der jeugd alhier ten onderwijzer en opvoeder mogt verstrekken.

De luister dezer plegtigheid werd nog verhoogd door het afwisselend spelen van een welbezet orchest.

HARDERWYK, den 1. Junij.

De gouden medaille, door Z. M. onzen geliefden Koning, aan den heer *J. F. Sachse*, stads heel- en vroedmeester alhier, toegewezen, wegens het gratis vaccineren van een groot aantal kinderen, in den jare 1823, is, in tegenwoordigheid van den raad dezer stad, in het openbaar, door den heer burgemeester, alhier plegtig aan denzelven uitgereikt.

ARNHEM, den 13. Junij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 12. Junij 2 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D.
Den 13. dito 2 El 3 Palm 0 Duim; gewassen 10 D. gevallen 0 D.

Ondertrouwd:

JAN MEYLINK, Hendrikszn.,
Notaris te Raalte,
en
BARBE HENRIETTE van WYK.

Hattem,
den 7. Junij 1826.

ZUTPHEN, *den 9. Junij 1826.* — Heden morgen, omstreeks 9 ure, eindigde de Boekhandelaar *H. C. A. THIEME* zijn nuttig en werkzaam leven, in den ouderdom van ruim 56 jaren, nalatende eene diep bedroefde Weduwe met zestien eigen- en behuwd-kinderen, en eenen hoogbejaarden Schoonvader.

De Overledene heeft stellig begeerd, dat zijne kinderen geene uitwendige teekenen van rouw zullen dragen.

---

† † † § § † Maandag den 10. Julij 1826, des namiddags ten 5 ure, zal in den *Nieuwen Doelen*, in *'s Gravenhage*, ten overstaan van den Notaris *J. J. VERWOERT*, residerende aldaar, publiek worden geveild en op Maandag den 24. dito, des avonds ten 7 ure, aldaar worden verkocht: de kapitale en zeer aanzienlijke AMBACHTS-HEERLIJKHEID van *Alkemade*, gelegen in de Provincie *Zuid-Holland*, bij de *Haarlemmer Meer*, welke Heerlijkheid sedert onheugelijke tijden toebehoord heeft aan den oudsten tak van het Doorluchtig Huis van *WASSENAAR*, met alle de REGTEN en GEREGTIGHEDEN daaraan behoorende, en met de TIENDEN van KOREN, HAVER, GARST, AARDAPPELEN en AARDPEREN, VLAS, HENNIP en KOOLZAAD, voorts de VISSCHERIJEN, het LASTGELD of TURFMAAT en ONTGRONDING over *Alkemade*, alles te zamen groot in zijn uitgestrektheid ruim 2149 Bunders, ook nog de RECOGNITIEN van Burgemeester, Secretaris, Waagmeesters en Korenmolen, hebbende de Tienden en Vischwateren de laatste 20 jaren, door een gerekend, opgebragt *f* 3679 - 20 's jaars, en de Recognitien de laatste 9 jaren *f* 422 - 70 's jaars, moetende de Kooppenningen voor of op den 1. Januarij 1827 worden betaald en zijn nadere informatien te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris *VERWOERT* in *'s Hage*, alwaar 14 dagen voor de veiling de voorwaarden ter visie zullen liggen.

VERKOOPING

Bij arrest op Onroerend Goed, gelegen in de gemeente Angerlo, *kanton* Doesborgh, *arrondissement* Zutphen, *provincie Gelderland*, te weten: Van

1. Het zevende en achtste perceel van het ERVE en GOED *Kersten Hofstede* genaamd, bestaande in eene WEIDE, de *Koeweide* genaamd, groot vijf Bunders, tien Roeden en negentig Ellen, belendende ten Oosten aan eene Weide, toebehoorende aan den Heer *W. G. van RHEMEN*, ten Zuiden aan eene Weide, toebehoorende de weduwe *FREDERIK BOSCH*, ten Oosten aan een' gemeenen weg naar *Duiven* en *Zevenaar*, toebehoorende aan de kinderen van *THEODORUS BRANDTS*.

Ter rekwisitie van het Burgerweeshuis, gevestigd binnen de stad *Arnhem*, voor hetwelk domicilie en Procureur is gesteld bij Mr. *HENDRIK JAN THOOFT*, Procureur bij de Regtbank van en wonende te *Zutphen*.

Tot laste van *COENRADUS van MUNSTER*, landbouwer, wonende te *Lathum*.

Dit arrest op Onroerend Goed is daargesteld bij Proces-Verbaal van den deurwaarder *F. Ph. DE LONGTE*, van den twee en twintigsten October achttien honderd vijf en twintig, overgeschreven ten kantore van Hijpotheken te *Zutphen* den dertienden, en ter griffie van de regtbank in dezelfde stad den vijf en twintigsten Mei achttien honderd zes en twintig, van welk Proces-Verbaal kopij is gegeven aan den heer *J. JANSEN*, Burgemeester van *Angerlo*, en den heer *W. J. de RIDDER*, Griffier van het Vredegeregt des kantons *Doesborgh*.

De eerste afkondiging der memorie van lasten, om te komen tot den verkoop van het beslagen perceel, zal plaats hebben ter rolle van geregtelijke uitwinning van de regtbank te *Zutphen*, op Dingsdag den vijf en twintigsten Julij achttien honderd zes en twintig, des morgens ten tien ure.

In fidem.
(*Was get.*) H. J. THOOFT,
Procureur.

OPENBARE AANBESTEDING.

Op *Dingsdag den 20. Junij* 1826, des namiddags ten vier ure, ten huize van den Kastelein *S. BEKER*, te *Beek*, bij *Nijmegen*, van de te doene REPARATIEN aan het KERKGEBOUW der Hervormden, alsmede van het AFBREKEN en WEDER OPBOUWEN der KOSTERS-WONING te *Beek* voornoemd. Het Bestek en de Konditien van Aanbesteding zullen van den 5. Junij af aan ter visie liggen bij den Kastelein *BERENDS*, aan de Burgtpoort, te *Nijmegen*.

† † † † † § UIT DE HAND TE KOOP een KALES, naar den laatsten smaak, voor 1 en 2 Paarden te gebruiken, met Pleet gemonteerd, een Lederen Voorkap en Voetkleed; een ligte KOETS-KOEPE, met den Bok aan den Bak. — Te bevragen bij den Mr. Zadelmaker *D. H. van der POLL*, te *Arnhem*.

§ § § § § † Tot de oprigting eener lucratieve Affaire binnen de Stad *Nijmegen*, wordt gevraagd een fatsoenlijk PERSOON, genegen en in staat om eene Som van 5 à 6000 Gulden te kunnen bijbrengen.

Adres met vrachtvrije Brieven, onder Letter D, bij den Boekhandelaar *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*, welke met goed gevolg blijft debiteeren: I. *Receptboek voor Genees- en Heelkundigen*, door *Dr. C. van Eldik*, à *f* 3:80, en II. *Het* Beleg *van* Antwerpen, een Historisch Romantisch Tafereel, uit den 80jarigen Oorlog der *Nederlanden* met *Spanje*, à *f* 2:00.

*** BERIGT van INTEEKENING.

Bij den Boekhandelaar *DIEUDONNÉ GERARD*, te *Namen*, en verder bij de voornaamste Boekhandelaars van het Rijk, wordt ingeteekend op het werk:

Deutsche Blumenlese aus Hollands classischen Dichtern (nebst einer Kurzen Abhandlung über die Holländische Poesie) durch P. T. L. von Eichstorff, erster Lieutenant der Artillerie in Königl. Niederl. Diensten.

De prijs is *f* 1 - 50. (Het werk wordt met eene latijnsche letter gedrukt en de inteekening staat open tot den 15. Julij 1826.)

HANOVER- of ZINKING-SNUIF.

Deze zoo zeer alom gezocht wordende SNUIF, waarvan de bestanddeelen bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en bij de Provinciale Geneeskundige Commissie, te 's Hage, bekend zijn, en welke, door de bevoegde Autoriteit, te Cleef, scheikundig is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk, de oplossingen van verstoppingen in het Hoofd, dat dezelve, met regt, tot dagelijksch en algemeen gebruik kan worden aangeprezen.

Gemelde Snuif, van eenen aangenamen geur, wordt thans, behalve bij den vervaardiger, Js. Leon, te 's Hage, tegen 40 Centen het Nederlandsche *ons* (en ook bij het *lood*), bij zijne Correspondenten, in de voornaamste Steden van het Rijk, verkocht, zijnde: te Alkmaar, de Wed. *J. [illegible] Nonta*, in de Langestraat; Alphen, *W. Block*; Amersfoort, *J. van Dashorst*; te Amsterdam, *A. Stevens*, op den hoek van de Warmoesstraat en Halsteeg; *E. Sarphatij*, op de St. Antonis Breestraat, in het *Wapen van Londen*, No. 91, en de Gebroeders *van Arum*, Boekhandelaars, op den Nieuwendijk, bij de Gravestraat; Antwerpen, *J. van Esse*; Arnhem, *H. G. Klaassen*; Assen, *C. van Gorcum*; Bergen op Zoom, *J. Verkouteren*; Beverwijk, aan het Postkantoor; 's Hertogenbosch, *E. Lion en Zonen*, Courantiers; Breda, de Wed. *H. van Dooren*; Brielle, *J. Kluit Jr.*; Brussel, *Debaeser*, in de Steenpoortstraat; Cleef, *E. Kaspers*; Delftshaven, *A. Arendse*; Delft, *M. J. Logger*; Deventer, *H. Tenharmse Hz.*; Dirksland, *J. W. Anemaet*; Dordrecht, *A. C. van Wageningen*; Enkhuizen, *P. Zalm*; Franeker, *Cornelis Douwes Zijlstra*; Goes, *D. van der Hoek*; Gorinchem, *J. van der Wal*; Gouda, *C. Maas*; Goudswaard, *W. Hunter*; Groningen, *J. Doedens*; Haarlem, *S. C. Moerbeek*, in de Groote Houtstraat; Harlingen, Wed. *F. J. Feersma*; Hasselt, *H. M. van Kleef en Comp.*; Hellevoetsluis, *J. C. van Bossem*; Hitzert, *L. van Baaren*; Kolijnsplaat, *P. M. Haringman*; Leeuwarden, de Erven *H. W. Hommes*; Leijden, *W. van Putten*; Maassluis, *M. van de Ridder*; Maastricht, *G. N. Crets*; Middelburg, *J. W. Leendertse*, op den Dam; Monnikendam, *J. A. Meijer*; Nijmegen, *J. W. Heggendijk*; Rotterdam, *J. M.* en *M. J. Biesta*, in den Oppert, No. 7; Schiedam, *W. Willeman*, in de Hoogstraat; Sneek, *Sieds Wouda*; Tiel, *M. Spillenaar*; Tilburg, *A. van der Voort*; Utrecht, *J. van der Schroeff*; Vlaardingen, *W. J. van der Boor*; Woerden, *C. van der Kas*; Zaandam, *O. Zalm*, op den Dam; Zierikzee, *P. Guinée*; Zutphen, *F. C. Oeffelman*; Zwammerdam, de Wed. *G. van Laar*, en Zwolle, *T. Doijer Az.*

Tot voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuif verzocht, zoo op het adres van den Vervaardiger, als op dat zijner Correspondenten te letten, daar gemelde zijne Snuif nagemaakt, in pakjes van denzelfden vorm geslagen en met dezelfde kleur van papier omplakt worden.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.